

мање вриједности дужан је да о томе затражи мишљење од непосредно претпостављеног.

Члан 9.

(Кориштење имовине институције у приватне сврхе)

Државном службенику није дозвољено кориштење имовине институције у приватне сврхе, а посебно кориштење имовине институције противно интересу државне службе.

Члан 10.

(Поступање са информацијама)

- (1) У вршењу својих послова државни службеник не може да захтијева приступ информацијама које му нису потребне за обављање послова, а информације које су му доступне користи на прописани начин.
- (2) Државни службеник не смије да неовлаштено саопштава информације до којих је дошао у обављању својих послова, као ни да даје информације другима ако то није у складу са законом, другим прописом или правилима и процедурама институције.
- (3) У обављању приватних послова државни службеник не смије да користи информације које су му службено доступне ради стицања погодности за себе или за своје сроднике.

Члан 11.

(Политичка неутралност)

- (1) Државни службеник у вршењу своје дужности придржава се политичке неутралности.
- (2) У службеним просторијама институције државни службеник не смије да носи и истиче симболе политичких странака, нити њихов пропагандни материјал, те да јавно испољава своје увјерење везано за политичке странке и њихово дјеловање.
- (3) Државни службеник не смије да утиче на политичко опредјељење других државних службеника.

Члан 12.

(Опхођење са странкама)

- (1) У опхођењу са странкама државни службеник је дужан да поступа професионално, љубазно и пристојно, поштује личност и достојанство странке, покаже заинтересованост и стрпљење посебно са неуком странком, благовремено и тачно даје податке и информације у складу са законом и другим прописом, пружа помоћ и даје информације о надлежним органима за поступање по захтјевима, као и о правним средствима за заштиту права и интереса.
- (2) Државни службеник се руководи начелом једнакости, једнако поступа према свим грађанима, без дискриминације или повлашћивања на основу доби, националности, етничке припадности или поријекла, социјалне припадности или поријекла, језичког и расног поријекла, политичких, вјерских или других увјерења или склоности, инвалидности односно хендикепираности, образовања, пола, брачног или породичног статуса, полне оријентације, имовинског стања, ентитетског држављанства или другог статуса.
- (3) Државни службеник поступа са посебном пажњом према лицима са инвалидитетом и другим лицима са посебним потребама.

Члан 13.

(Међусобни односи државних службеника)

- (1) Међусобни односи државних службеника заснивају се на узајамном поштовању, повјерењу, сарадњи, пристојности и стрпљењу.

- (2) Државни службеник је дужан да у односу са другим државним службеником обезбједи потребну сарадњу, не омета процес рада, поспјешује професионалне односе и радну атмосферу и да избјегава радње које би имале штетне посљедице по углед институције.

Члан 14.

(Здраво радно окружење и заштита здравља)

- (1) Државни службеник је дужан да се брине о здравом и лијепом радном окружењу у службеним просторијама.
- (2) У службеним просторијама државни службеник не користи дуванске прерађевине, осим на мјестима која су сагласно прописима за то одређена, не уноси нити конзумира алкохол, забрањене супстанце или психоактивне лекове који се не могу купити у слободној продаји а није их преписао овлаштени доктор медицине.

Члан 15.

(Стандарди одјевања на раду)

- (1) Државни службеник је дужан да буде прикладно и уредно одјевен, примјерено пословима државног службеника и да својим начином одјевања на радном мјесту не нарушава углед институције.
- (2) Неприкладном одјећом сматра се нарочито:
  - а) за мушкарце: кратке панталоне или друге панталоне које у стојећем ставу досежу изнад чланака, блуза/мајица која нема крагну и/или рукаве и/или је неубичајених/живих боја, те обућа отворених прстију;
  - б) за жене: превише отворен вратни изрез блузе/мајице и/или блуза/мајица без леђа и без рукава, сукња или кратке панталоне које у стојећем ставу досежу изнад кољена више од пет центиметара, те непримјерена обућа (папуче или друга обућа отворених прстију која се са задње стране не придржава уз ногу);
  - ц) спортска одјећа, већа ознака или натпис на одјећи, симбол који може бити увредљив или иритантан по било којем основу, непокривени торзо, те ношење капе у службеним просторијама.
- (3) Државном службенику није дозвољено имати теговаже на видљивим дијеловима тијела, те имати пробушене поједине дијелове тијела, осим ушију.
- (4) Непосредно претпостављени упозорава државног службеника који је неприкладно одјевен на обавезу поштовања овог кодекса у погледу одјевања на радном мјесту и на могућност покретања дисциплинског поступка у случају поновљене повреде кодекса.

ПОГЛАВЉЕ III - НЕПОШТИВАЊЕ КОДЕКСА

Члан 16.

(Заштита стандарда понашања)

- (1) Државни службеник који сматра да се од њега или другог државног службеника тражи да поступи на начин који није у складу са овим кодексом о томе писмено обавјештава руководиоца органа управе или друге институције (у даљем тексту: руководилац институције).
- (2) Државни службеник због тога не смије бити стављен у неповољнији положај у односу на друге државне службенике, нити изложен узнемиравању приликом обављања својих дужности и остваривања права у институцији.

Члан 17.

(Притужбе на непоштивање кодекса)

- (1) Грађани и службеници могу да се обрате руководиоцу институције притужбом на понашање државног службеника, за које сматрају да је противно одредбама кодекса.
- (2) Притужбе разматра руководилац институције и по потреби подноси захтјев за дисциплински поступак сагласно Закону о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, којим је кршење овог Кодекса утврђено као повреда службене дужности.

ПОГЛАВЉЕ IV. - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

(Надзор над провођењем кодекса)

Надзор над провођењем овог кодекса обавља руководилац институције.

Члан 19.

(Посебна правила понашања)

Институције чији државни службеници обављају послове који захтијевају додатно регулисање правила понашања или поступања, могу својим актима додатно регулисати специфичности наведеног понашања или поступања (ношење униформе или службене одјеће, употреба оружја, других средстава принуде или посебних овлаштења, итд.). Такво регулисање мора бити у складу са принципима овог кодекса.

Члан 20.

(Примјена кодекса на именована лица и запосленике)

- (1) Ако није другачије прописано, одредбе овог кодекса сходно ће се примјењивати на:
  - а) лица која су засновала радни однос именовањем, односно постављењем у институцију;
  - б) приправнике, волонтере, лица која у радном времену обављају послове за институцију по основу уговора о дјелу, те на лица која обављају активности у институцији по основу споразума са институцијом било које врсте.
- (2) Док се на јединствен начин не уреде правила понашања запосленика у институцијама, одредбе овог кодекса сходно ће се примјењивати и на запосленике, осим ако је Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 и 32/13) и подзаконским актима другачије регулисано.

Члан 21.

(Ступање на снагу)

Овај кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 121/13
28. маја 2013. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Вјекослав Беванда, с. р.

Na osnovu člana 14. stav 5. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine, na 51. sjednici, održanoj 28. maja 2013. godine, donijelo je

KODEKS**DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE****POGLAVLJE I. - OPŠTE ODREDBE**

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Kodeksom državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Kodeks), uređuju se pravila i principi dobrog ponašanja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: institucija) u obavljanju državne službe, zasnovana na Ustavu, ratificiranim i objavljenim međunarodnim ugovorima, zakonima i drugim propisima u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ovaj kodeks sadrži pravila i principe dobrog ponašanja državnih službenika prema građanima i u međusobnim odnosima državnih službenika, kao i upoznavanje građana sa ponašanjem koje imaju pravo očekivati od državnih službenika.

Члан 2.

(Циљ кодекса)

Циљ кодекса је да државни службеник као представник институције својим понашањем штити јавни и правни интерес заснован на Уставу и закону и тако доприноси јачању улоге и угледа државне службе.

Члан 3.

(Примјенјивање начела државне службе, одговорности и обавезе)

- (1) Državni službenik u obavljanju dužnosti primjenjuje načela državne službe i načela ponašanja državnih službenika, propisana Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine i drugim propisima.
- (2) U ostvarivanju principa kodeksa državni službenik poduzima radnje i mjere koje su propisane, izbjegava i suzdržava se od onih radnji koje nisu dopuštene ili su zabranjene.
- (3) Izuzimajući odredbe propisa o disciplinskoj odgovornosti, ocjenjivanju i unapređenju državnih službenika, državni službenik nije odgovoran za mišljenje izneseno i odluku donesenu u dobroj vjeri i u skladu sa najboljim znanjima i vještinama u toku izvršenja službenih dužnosti, povjerenih zadataka i dodijeljenih ovlaštenja.
- (4) Državni službenik dužan je da uredno, pravilno i blagovremeno obavlja poslove i zadatke svog radnog mjesta, kao i druge povjerene poslove i zadatke u okviru stručne spreme i kompetencija.
- (5) Svaka naredba koju, u vršenju diskrecionih ovlaštenja, državnom službeniku izdaje nadređeni, mora biti jasna, odnosno razumljiva i moguća sa utvrđenim razumnim rokovima za izvršavanje i sa tačno određenim ili odredivim predmetom, i utemeljena na zakonima, podzаконским propisima, planovima i programima rada, ili drugim актима који регулишу надлежности и дјелатности институције.

POGLAVLJE II. - ZAŠTITA LIČNOG UGLEDA I UGLEDA DRŽAVNE SLUŽBE

Члан 4.

(Очување угледа институције)

- (1) Državni službenik dužan je da vodi računa da ponašanjem na javnom mjestu i istupanjem u javnosti ne umanju lični ugled, ugled institucije i povjerenje građana u državnu službu.
- (2) U obavljanju privatnih poslova državni službenik ne koristi službene oznake ili autoritet radnog mjesta u državnoj službi.

Član 5.

(Zaštita javnog interesa)

Pri donošenju odluka i vršenju diskrecionih ovlaštenja državni službenik dužan je da vodi računa o javnom interesu i relevantnim činjenicama i ne smije da djeluje na način koji ga dovodi u položaj obaveze vraćanja usluge nekom fizičkom ili pravnom licu.

Član 6.

(Sprječavanje sukoba interesa)

- (1) U vršenju svojih poslova državni službenik ne smije da dozvoli da njegov privatni interes dođe u sukob sa javnim interesom.
- (2) On je dužan da vodi računa o stvarnom ili mogućem sukobu interesa i poduzme sve mjere predviđene zakonom radi izbjegavanja sukoba interesa.

Član 7.

(Postupanje sa povjerenim sredstvima)

Državni službenik je dužan da materijalna i finansijska sredstva koja su mu povjerena u vršenju poslova koristi namjenski, ekonomično i efikasno, isključivo za obavljanje poslova i da ih ne koristi za privatne svrhe.

Član 8.

(Postupanje sa poklonom)

- (1) Državni službenik ne smije da primi poklon, niti bilo kakvu uslugu ili drugu korist za sebe ili druga lica u vršenju svoje dužnosti, osim protokolarnog ili prigodnog poklona manje vrijednosti uz shodnu primjenu propisa kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.
- (2) Ukoliko je državnom službeniku ponuđen poklon ili neka druga vrijednost dužan je da poklon ili drugu korist odbije, odnosno uručen poklon vrati, da poduzme radnje radi identifikacije lica i ukoliko je moguće pronađe svjedoke i da odmah o tome sačini službenu zabilješku i obavijesti neposredno pretpostavljenog.
- (3) Ako je državni službenik u nedoumici da li se ponuđeni poklon može smatrati prigodnim poklonom manje vrijednosti dužan je da o tome zatraži mišljenje od neposredno pretpostavljenog.

Član 9.

(Korištenje imovine institucije u privatne svrhe)

Državnom službeniku nije dozvoljeno korištenje imovine institucije u privatne svrhe, a posebno korištenje imovine institucije protivno interesu državne službe.

Član 10.

(Postupanje sa informacijama)

- (1) U vršenju svojih poslova državni službenik ne može zahtijevati pristup informacijama koje mu nisu potrebne za obavljanje poslova, a informacije koje su mu dostupne koristi na propisani način.
- (2) Državni službenik ne smije da neovlašteno saopštava informacije do kojih je došao u obavljanju svojih poslova, kao ni da daje informacije drugima ako to nije u skladu sa zakonom, drugim propisom ili pravilima i procedurama institucije.
- (3) U obavljanju privatnih poslova državni službenik ne smije da koristi informacije koje su mu službeno dostupne radi sticanja pogodnosti za sebe ili za svoje srodnike.

Član 11.

(Politička neutralnost)

- (1) Državni službenik u vršenju svoje dužnosti pridržava se političke neutralnosti.
- (2) U službenim prostorijama institucije državni službenik ne smije da nosi i ističe simbole političkih stranaka, niti

njihov propagandni materijal, te da javno ispoljava svoje uvjerenje vezano za političke stranke i njihovo djelovanje.

- (3) Državni službenik ne smije da utiče na političko opredjeljenje drugih državnih službenika.

Član 12.

(Ophođenje sa strankama)

- (1) U ophođenju sa strankama državni službenik je dužan da postupi profesionalno, ljubazno i pristojno, poštuje ličnost i dostojanstvo stranke, pokaže zainteresovanost i strpljenje posebno sa neukom strankom, blagovremeno i tačno daje podatke i informacije u skladu sa zakonom i drugim propisom, pruža pomoć i daje informacije o nadležnim organima za postupanje po zahtjevima, kao i o pravnim sredstvima za zaštitu prava i interesa.
- (2) Državni službenik se rukovodi načelom jednakosti, jednako postupi prema svim građanima, bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke pripadnosti ili porijekla, socijalne pripadnosti ili porijekla, jezičkog i rasnog porijekla, političkih, vjerskih ili drugih uvjerenja ili sklonosti, invalidnosti odnosno hendikepiranosti, obrazovanja, spola, bračnog ili porodičnog statusa, spolne orijentacije, imovinskog stanja, entitetskog državljanstva ili drugog statusa.
- (3) Državni službenik postupi sa posebnom pažnjom prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama.

Član 13.

(Međusobni odnosi državnih službenika)

- (1) Međusobni odnosi državnih službenika temelje se na uzajamnom poštivanju, povjerenju, saradnji, pristojnosti i strpljenju.
- (2) Državni službenik je dužan da u odnosu sa drugim državnim službenikom obezbjedi potrebnu saradnju, ne ometa proces rada, pospešuje profesionalne odnose i radnu atmosferu i da izbjegava radnje koje bi imale štetne posljedice po ugled institucije.

Član 14.

(Zdravo radno okruženje i zaštita zdravlja)

- (1) Državni službenik je dužan brinuti se o zdravom i lijepom radnom okruženju u službenim prostorijama.
- (2) U službenim prostorijama državni službenik ne koristi duhanske prerađevine, osim na mjestima koja su saglasno propisima za to određena, ne unosi niti konzumira alkohol, zabranjene supstance ili psihoaktivne medikamente koji se ne mogu kupiti u slobodnoj prodaji a nije ih prepisao ovlašteni doktor medicine.

Član 15.

(Standardi odijevanja na radu)

- (1) Državni službenik je dužan da bude prikladno i uredno odjeven, primjereno poslovima državnog službenika i da svojim načinom odjevanja na radnom mjestu ne narušava ugled institucije.
- (2) Neprikladnom odjećom smatra se naročito:
  - a) za muškarce: kratke pantalone ili druge pantalone koje u stojećem stavu dosežu iznad članaka, bluza/majica koja nema kragu i/ili rukave i/ili je neuobičajenih/živih boja, te obuća otvorenih prstiju;
  - b) za žene: previše otvoren vratni izrez bluže/majice i/ili bluza/majica bez leđa i bez rukava, suknja ili kratke pantalone koje u stojećem stavu dosežu iznad koljena više od pet centimetara, te neprimjerena obuća (papuče ili druga obuća otvorenih prstiju koja se sa zadnje strane ne pridržava uz nogu);

- c) sportska odjeća, veća oznaka ili natpis na odjeći, simbol koji može biti uvredljiv ili iritantan po bilo kojem osnovu, nepokriveni torzo, te nošenje kape u službenim prostorijama.
- (3) Državnom službeniku nije dozvoljeno imati tetovaže na vidljivim dijelovima tijela, te imati probušene pojedine dijelove tijela, osim ušiju.
- (4) Neposredno pretpostavljeni upozorava državnog službenika koji je neprikladno odjeven na obavezu poštovanja ovog kodeksa u pogledu odijevanja na radnom mjestu i na mogućnost pokretanja disciplinskog postupka u slučaju ponovljene povrede kodeksa.

ПОГЛАВЛЈЕ III. - НЕПОШТИВАНЈЕ КОДЕКСА

Član 16.

(Zaštita standarda ponašanja)

- (1) Državni službenik koji smatra da se od njega ili drugog državnog službenika traži da postupi na način koji nije u skladu sa ovim kodeksom o tome pismeno obavještava rukovodioca organa uprave ili druge institucije (u daljnjem tekstu: rukovodilac institucije).
- (2) Državni službenik zbog toga ne smije biti stavljen u nepovoljniji položaj u odnosu na druge državne službenike, niti izložen uznemiravanju prilikom obavljanja svojih dužnosti i ostvarivanja prava u instituciji.

Član 17.

(Pritužbe na nepoštivanje kodeksa)

- (1) Građani i službenici mogu se obratiti rukovodiocu institucije pritužbom na ponašanje državnog službenika, za koje smatraju da je protivno odredbama kodeksa.
- (2) Pritužbe razmatra rukovodilac institucije i po potrebi podnosi zahtjev za disciplinski postupak saglasno Zakonu o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, kojim je kršenje ovog Kodeksa utvrđeno kao povreda službene dužnosti.

ПОГЛАВЛЈЕ IV. - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

(Nadzor nad provođenjem kodeksa)

Nadzor nad provođenjem ovog kodeksa obavlja rukovodilac institucije.

Član 19.

(Posebna pravila ponašanja)

Institucije čiji državni službenici obavljaju poslove koji zahtijevaju dodatno regulisanje pravila ponašanja ili postupanja, mogu svojim aktima dodatno regulisati specifičnosti navedenog ponašanja ili postupanja (nošenje uniforme ili službene odjeće, upotreba oružja, drugih sredstava prinude ili posebnih ovlaštenja, itd.). Takvo regulisanje mora biti u skladu sa principima ovog kodeksa.

Član 20.

(Primjena kodeksa na imenovana lica i zaposlenike)

- (1) Ako nije drugačije propisano, odredbe ovog kodeksa shodno će se primjenjivati na:
- lica koja su zasnovala radni odnos imenovanjem, odnosno postavljenjem u instituciju;
  - pripravnike, volontere, osobe koje u radnom vremenu obavljaju poslove za instituciju po osnovu ugovora o djelu, te na osobe koje obavljaju aktivnosti u instituciji po osnovu sporazuma sa institucijom bilo koje vrste.
- (2) Dok se na jedinstven način ne urede pravila ponašanja zaposlenika u institucijama, odredbe ovog kodeksa shodno će se primjenjivati i na zaposlenike, osim ako je

Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 i 32/13) i podzakonskim aktima drugačije regulisano.

Član 21.

(Stupanje na snagu)

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 121/13
28. maja 2013. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, s. r.

Na temelju članka 14. stavak 5. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine, na 51. sjednici, održanoj 28. svibnja 2013. godine, donijelo je

KODEKS DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

ПОГЛАВЛЈЕ I. - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Kodeksom državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Kodeks), uređuju se pravila i principi dobrog ponašanja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: institucija) u obavljanju državne službe, utemeljeni na Ustavu, ratificiranim i objavljenim međunarodnim ugovorima, zakonima i drugim propisima u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ovaj kodeks sadrži pravila i principe dobrog ponašanja državnih službenika prema građanima i u međusobnim odnosima državnih službenika, kao i upoznavanje građana s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od državnih službenika.

Članak 2.

(Cilj kodeksa)

Cilj kodeksa je da državni službenik kao predstavnik institucije svojim ponašanjem štiti javni i pravni interes utemeljen na Ustavu i zakonu i tako doprinosi jačanju uloge i ugleda državne službe.

Članak 3.

- (Primjenjivanje načela državne službe, odgovornosti i obveze)
- (1) Državni službenik u obavljanju dužnosti primjenjuje načela državne službe i načela ponašanja državnih službenika, propisana Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine i drugim propisima.
- (2) U ostvarivanju principa kodeksa državni službenik poduzima radnje i mjere koje su propisane, izbjegava i suzdržava se od onih radnji koje nisu dopuštene ili su zabranjene.
- (3) Izuzimajući odredbe propisa o stegovnoj odgovornosti, ocjenjivanju i unapređenju državnih službenika, državni službenik nije odgovoran za mišljenje izneseno i odluku donesenu u dobroj vjeri i sukladno najboljim znanjima i vještinama u toku izvršenja službenih dužnosti, povjerenih zadataka i dodijeljenih ovlasti.

- (4) Državni službenik dužan je uredno, pravilno i pravovremeno obavljati poslove i zadatke svog radnog mjesta, kao i druge povjerene poslove i zadatke u okviru stručne spreme i mjerodavnosti.
- (5) Svaka naredba koju, u vršenju diskrecijskih ovlasti, državnom službeniku izdaje nadređeni, mora biti jasna, odnosno razumljiva i moguća s utvrđenim razumnim rokovima za izvršavanje i s točno određenim ili odredivim predmetom, i utemeljena na zakonima, podzakonskim propisima, planovima i programima rada, ili drugim aktima koji reguliraju nadležnost i djelatnosti institucije.

POGLAVLJE II. - ZAŠTITA OSOBNOG UGLEDA I UGLEDA DRŽAVNE SLUŽBE

Članak 4.

(Očuvanje ugleda institucije)

- (1) Državni službenik dužan je voditi računa da ponašanjem na javnom mjestu i istupanjem u javnosti ne umanjuje osobni ugled, ugled institucije i povjerenje građana u državnu službu.
- (2) U obavljanju privatnih poslova državni službenik ne koristi službene oznake ili autoritet radnog mjesta u državnoj službi.

Članak 5.

(Zaštita javnog interesa)

Pri donošenju odluka i vršenju diskrecijskih ovlasti državni službenik dužan je voditi računa o javnom interesu i mjerodavnim činjenicama i ne smije djelovati na način koji ga dovodi u položaj obveze vraćanja usluge nekoj fizičkoj ili pravnoj osobi.

Članak 6.

(Sprječavanje sukoba interesa)

- (1) U vršenju svojih poslova državni službenik ne smije dozvoliti da njegov privatni interes dođe u sukob s javnim interesom.
- (2) On je dužan voditi računa o stvarnom ili mogućem sukobu interesa i poduzme sve mjere predviđene zakonom radi izbjegavanja sukoba interesa.

Članak 7.

(Postupanje s povjerenim sredstvima)

Državni službenik je dužan materijalna i finansijska sredstva koja su mu povjerena u vršenju poslova koristiti namjenski, ekonomično i efikasno, isključivo za obavljanje poslova i ne koristiti ih za privatne svrhe.

Članak 8.

(Postupanje s darom)

- (1) Državni službenik ne smije primiti dar, niti bilo kakvu uslugu ili drugu korist za sebe ili druge osobe u vršenju svoje dužnosti, osim protokolarnog ili prigodnog dara manje vrijednosti uz shodnu primjenu propisa kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa pri vršenju javnih dužnosti.
- (2) Ako je državnom službeniku ponuđen dar ili neka druga vrijednost dužan je dar ili drugu korist odbiti, odnosno uručen dar vratiti, poduzeti radnje radi identifikacije osoba i ako je moguće pronaći svjedoke i odmah o tome sačiniti službenu zabilješku i obavijestiti izravno pretpostavljenog.
- (3) Ako je državni službenik u nedoumici da li se ponuđeni dar može smatrati prigodnim darom manje vrijednosti dužan je o tome zatražiti mišljenje od izravno pretpostavljenog.

Članak 9.

(Korištenje imovine institucije u privatne svrhe)

Državnom službeniku nije dozvoljeno korištenje imovine institucije u privatne svrhe, a posebno korištenje imovine institucije protivno interesu državne službe.

Članak 10.

(Postupanje s informacijama)

- (1) U vršenju svojih poslova državni službenik ne može zahtijevati pristup informacijama koje mu nisu potrebne za obavljanje poslova, a informacije koje su mu dostupne koristi na propisani način.
- (2) Državni službenik ne smije neovlašteno saopćavati informacije do kojih je došao u obavljanju svojih poslova, kao ni davati informacije drugima ako to nije sukladno zakonu, drugom propisu ili pravilima i procedurama institucije.
- (3) U obavljanju privatnih poslova državni službenik ne smije koristiti informacije koje su mu službeno dostupne radi stjecanja pogodnosti za sebe ili za svoje srodnike.

Članak 11.

(Politička neutralnost)

- (1) Državni službenik u vršenju svoje dužnosti pridržava se političke neutralnosti.
- (2) U službenim prostorijama institucije državni službenik ne smije nositi i isticati simbole političkih stranaka, niti njihov propagandni materijal, te javno ispoljavati svoje uvjerenje vezano za političke stranke i njihovo djelovanje.
- (3) Državni službenik ne smije uticati na političko opredjeljenje drugih državnih službenika.

Članak 12.

(Ophođenje sa strankama)

- (1) U ophođenju sa strankama državni službenik je dužan postupati profesionalno, ljubazno i pristojno, poštivati ličnost i dostojanstvo stranke, pokazati zainteresiranost i strpljenje posebno s neukom strankom, pravovremeno i točno dati podatke i informacije sukladno zakonu i drugom propisu, pružiti pomoć i dati informacije o nadležnim tijelima za postupanje po zahtjevima, kao i o pravnim sredstvima za zaštitu prava i interesa.
- (2) Državni službenik se rukovodi načelom jednakosti, jednako postupajući prema svim građanima, bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju dobi, nacionalnosti, etničke pripadnosti ili porijekla, socijalne pripadnosti ili porijekla, jezičkog i rasnog porijekla, političkih, vjerskih ili drugih uvjerenja ili sklonosti, invalidnosti odnosno hendikepiranosti, obrazovanja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije, imovnog stanja, entitetskog državljanstva ili drugog statusa.
- (3) Državni službenik postupajući s posebnom pažnjom prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama.

Članak 13.

(Međusobni odnosi državnih službenika)

- (1) Međusobni odnosi državnih službenika temelje se na uzajamnom poštivanju, povjerenju, suradnji, pristojnosti i strpljenju.
- (2) Državni službenik je dužan u odnosu s drugim državnim službenikom osigurati potrebnu suradnju, ne ometati proces rada, pospješivati profesionalne odnose i radnu atmosferu i izbjegavati radnje koje bi imale štetne posljedice po ugled institucije.

Чланак 14.

(Здрavo радно окружење и заштита здравља)

- (1) Државни службеник је дужан бринути се о здравом и лијепом радном окружењу у службеним просторима.
- (2) У службеним просторима државни службеник не користи дуванске прерађевине, осим на мјестима која су сугласно прописима за то одређена, не уноси нити конзумира алкохол, забрањене супстанце или психоактивне лекове који се не могу купити у слободној продаји а није их преписао овлашћени доктор медицине.

Чланак 15.

(Стандарди одијевања на раду)

- (1) Државни службеник је дужан бити прикладно и uredно одјеви, примјерено пословима државног службеника и својим начином одијевања на радном мјесту не нарушавати углед институције.
- (2) Неприкладном одјецом сматра се нарочито:
  - a) за мушкарце: кратке панталоне или друге панталоне које у стојећем ставу досежу изнад чланака, блуза/мајика која нема крагну и/или рукаве и/или је необичајних/живих боја, те обућа отворених прстију;
  - b) за жене: превише отворен вратни изрез блузе/мајике и/или блуза/мајика без леда и без рукава, суknja или кратке панталоне које у стојећем ставу досежу изнад колјена више од пет центиметара, те неprimјерена обућа (папуће или друга обућа отворених прстију која се са задње стране не придржава уз ногу);
  - c) спортска одјећа, већа ознака или натпис на одједи, симбол који може бити увредљив или иритантан по било којем темелју, непокривени торзо, те ношење кепе у службеним просторима.
- (3) Државном службенику није дозвољено имати тетоваже на видљивим дијеловима тијела, те имати пробушене поједине дијелове тијела, осим ушију.
- (4) Изравно претпостављени упозорава државног службеника који је неприкладно одјеви на обвезу поштивања овог кодекса у погледу одијевања на радном мјесту и на могућност покретања стеговног поступка у случају поновљене повреде кодекса.

ПОГЛАВЉЈЕ III. - НЕПОШТИВАЊЕ КОДЕКСА

Чланак 16.

(Заштита стандарда понашања)

- (1) Државни службеник који сматра да се од њега или другог државног службеника тражи да поступи на начин који није сукладан овом кодексу о томе писмено обавјештава руководиоца тијела управе или друге институције (у даљњем тексту: руководиоц институције).
- (2) Државни службеник због тога не смје бити стављен у неповољнији положај у односу на друге државне службенике, нити изложен узнемиравању приликом обављања својих дужности и остваривања права у институцији.

Чланак 17.

(Притузбе на непоштивање кодекса)

- (1) Грађани и службеници могу се обратити руководиоцу институције притузбом на понашање државног службеника, за које сматрају да је противно одредбама кодекса.
- (2) Притузбе разматра руководиоц институције и по потреби подноси захтев за стеговни поступак сугласно Закону о државној служби у институцијима Босне и Херцеговине, којим је кршење овог Кодекса утврђено као повреда службене дужности.

ПОГЛАВЉЈЕ IV. - ПРИЈЕЛАЗНЕ I ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Чланак 18.

(Надзор над спровођењем кодекса)

Надзор над спровођењем овог кодекса обавља руководиоц институције.

Чланак 19.

(Посебна правила понашања)

Институције чији државни службеници обављају послове који захтијевају додатно регулирање правила понашања или поступања, могу својим актима додатно регулирати специфичности наведеног понашања или поступања (ношење униформе или службене одјеће, употреба оруђа, других средстава принуде или посебних овласти, итд.). Такво регулирање мора бити сукладно принципима овог кодекса.

Чланак 20.

(Примјена кодекса на именоване особе и уposedнике)

- (1) Ако није другачије прописано, одредбе овог кодекса shодно ће се примјенјивати на:
  - a) особе које су засновале радни однос именовањем, односно постављањем у институцију;
  - b) приправнике, волонтере, особе које у радном времену обављају послове за институцију темелјем уговора о djелу, те на особе које обављају активности у институцији темелјем споразума с институцијом било које врсте.
- (2) Док се на јединствен начин не уреде правила понашања уposedника у институцијима, одредбе овог кодекса shодно ће се примјенјивати и на уposedнике, осим ако је Законом о раду у институцијима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 и 32/13) и подзаконским актима другачије регулирано.

Чланак 21.

(Ступање на снагу)

Овај кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 121/13
28. свибња 2013. године
Сарајево

Предсједатељ
Вјећа министара БиХ
Вјекослав Бевода, в. р.

**МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****647**

На основу члана 160. став (2) тачка а) у вези са чланом 56. став (2) Закона о кретању и боравку странаца и азилу ("Службени гласник БиХ", бр. 36/08 и 87/12), члана 4. и 14. став (1) алинеја 8) Закона о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 и 6/13) и члана 16. Закона о управи Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), Министарство безбједности донијело је

**ПРАВИЛНИК
О ЗАШТИТИ СТРАНАЦА ЖРТАВА ТРГОВИНЕ
ЉУДИМА****I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

(Предмет Правилника)

Овим правилником утврђују се правила и стандарди у поступању као и друга питања у вези са прихватом, опоравком и повратком странаца жртве трговине људима (у даљем тексту: жртва трговине).